

Heidemerken blijft vernieuwen

Veredeld door een Nederlands bedrijf, getest en vermarkt door een Duits bedrijf. Het partnerschap van Eden's Creations en Europlant Canders viert het 15-jarige bestaan van Calluna-merk Beauty Ladies. Hun aandeel op de internationale heidemarkt blijft groeien. En ook het sortiment, met verbeteringen en innovaties.

Tekst en Foto's: Arno Engels
Reageren? a.engels@hortipoint.nl

Kwekers en handelaren bekeken tijdens de viering van 15 jaar Beauty Ladies, op 23 september, de nieuwste rassen voor het Calluna-merk die Europlant Canders beproeft in Straelen.

Beauty Ladies is 15 jaar op de internationale markt en dat werd in september bij Europlant Canders gevierd met een rondleiding en feest voor zo'n 230 genodigden: kwekers, inkopers, tuincentrum-eigenaren, bloemisten en andere verkopers van het Calluna-merk. Het was op een zaterdagmiddag, toen de heidehandel weer even weekend had.

Tussen augustus en november is het altijd hoogseizoen in die handel. Miljoenen heideplanten, niet alleen Calluna maar ook Erica, worden dan afgeleverd. De laatste seizoenen loopt de afzet bijzonder goed. Op veel bedrijven is heide al in de voorver-

koop uitverkocht. Dat maakte de stemming bij Canders, in Straelen, het centrum van de Duitse heidecultuur, extra feestelijk.

Ontstaan vanuit Hoekert

Het was niet uitsluitend een Duits feest. Beauty Ladies is een partnerschap van Canders en Eden's Creations, het veredelingsbedrijf dat ontstaan is vanuit kwekerij Hoekert in Wezep. „We zijn tevreden op wat we samen in 15 jaar hebben bereikt”, zei veredelaar Henrik Rietberg bij Canders, waarop Christiaan Rietberg aankondigde dat de veredeling voor

het Calluna-merk doorgaat. „Dit blijft ons doel: het sortiment verbeteren, nieuwe rassen ontwikkelen, en ook nieuwe concepten.”

De broers Rietberg zijn de kleinzonen van Henk Hoekert, die begon met de veredeling van Calluna. De nu 80-jarige Hoekert is er nog steeds vol passie bij betrokken. De bevoegdheid voor Calluna ontstond doordat hij dichtbij de heidevelden van de Veluwe woonde. „Je moet ergens een passie voor hebben!”

Na jaren van veredelen, selecteren, testen en kweken kwam in 1992 de eerste introductie van Hoekert naar buiten, 'Dark Beauty'. Daarna vond

>

Gardengirls eerder op de markt

Beauty Ladies was niet het eerste *Calluna*-merk op de internationale markt. Gardengirls bestond eerder; de Duitse veredelaar Kurt Kramer introduceerde dit merk in 1997 wat inmiddels meer dan 60 verschillende knopbloeiers omvat. Dat is het resultaat van meer dan 40 jaar veredeling door Kramer. Ook zijn rassen zijn allemaal met kwekersrecht beschermd. Waar de productie van Beauty Ladies niet echt beperkt is, gelden bij Gardengirls meer restricties. Wie voor Gardengirls produceert, mag niet rassen van Beauty Ladies kweken. Andersom is dit wel toegestaan.

Hoe groot het marktaandeel van Gardengirls is, is niet bekend, maar volgens ingewijden is het nog altijd het grootste heidemark. Het aandeel van Beauty Ladies ligt volgens Canders tegen de 30%. Daarnaast is er het merk Beauty Queens op de markt, met 12 beschermde rassen van *Erica gracilis*. Er bestaat nog een aantal vrije rassen, maar hun marktaandeel is bescheiden.

Ieder heidemark heeft zijn eigen promotie. Vanuit Azerca is er algemene promotie. Deze Duitse vereniging (met 120 kwekers en handelaren als lid) is sinds 1929 actief voor *Azalea*, *Erica*, *Calluna* en *Camellia* (vandaar de samentrekking Azerca).

hij een partner in de Duitse sierplantenkweker Gerd Canders: om zijn nieuwe rassen te testen op waarde voor de teelt en de afzet, en ook om de meest geschikte rassen vervolgens op de markt te brengen. Zodat Hoekert zich kon concentreren op de veredeling.

Hoekert en Canders besloten om de

rasen te vermarkten onder Beauty Ladies, een merk dat in 2002 – nu dus 15 jaar geleden – werd gedeponeerd. In 2003 kwamen de eerste knopbloeiende rassen onder dat merk in de handel. Het was niet het eerste *Calluna*-merk, want Gardengirls bestond toen al langer (kader: Gardengirls eerder op de markt). Later is er ook een ander heidemark bij gekomen, Beauty Queens, maar dan van *Erica*.

Meerkleurige rassen

Het doel van Hoekert was in eerste instantie om geel en oranje in *Calluna* te brengen, omdat die kleuren tot dan nog niet voorkwamen in het sortiment. Het resultaat na jaren van veredeling was verbluffend; Hoekert wist zo'n 1.000 rassen te selecteren. „En dat allemaal uit dat ene soort in het wild, *Calluna vulgaris*”, zei Hoekert niet zonder trots bij Canders. Toentertijd, en nu nog steeds, worden er voor die veredeling jaarlijks 40.000 zaailingen opgezet.

Aanvankelijk waren het allemaal eenkleurige rassen. De laatste jaren zijn tweekleurige knopbloeiers toegevoegd aan het sortiment (verko-

als Beauty Ladies Twins), driekleurige knopbloeiers (Trios) en inmiddels ook al vijfkleurige (HighFive). Daarnaast kwam in 2014 een serie op de markt die helemaal afwijkt van de knopbloeiers: Skyline, met rassen van *Calluna vulgaris* die als sierwaarde groene, gele of bijvoorbeeld koperkleurige aren hebben. Het zijn zogenaamde structuurplanten.

Productie iets gereguleerd

Met de uitbreiding van het sortiment groeide ook de productie danig. Alle rassen van Beauty Ladies zijn weliswaar kwekersrechtelijk beschermd, maar de productie is niet gelimiteerd door de raseigenaren, aldus Henrik Rietberg. „Licentiehouders kweken voor de vrije handel. We proberen de productie wel iets te reguleren via stekbedrijven, dat zijn er vier. Kwekers mogen Beauty Ladies niet zelf stekken.”

Momenteel zijn er bijna 100 kwekers die voor het *Calluna*-merk produceren. Sommigen kweken alleen Beauty Ladies, en dan ook nog eens in miljoenen. Anderen combineren de teelt met andere producten, zoals *Erica*, *Gaultheria* of *Lavandula*. „20%

De meeste Beauty Ladies groeien in 9,5 cm-pot, maar deze in 6,5 cm-pot. Voor aflevering zet Canders deze mini-*Calluna* automatisch over van tray naar eindpot.

Vijfkleurige knopbloeiers genaamd HighFive zijn het nieuwste concept van Beauty Ladies. De toepassingsmogelijkheden zijn divers.

van de kwekers maakt 80% van de productie voor het merk”, legde Gerd Canders uit. De productie ligt voor het grootste deel in de regio Niederrhein (waarin Straelen ligt), en deels verspreid in Nederland.

Canders behoort zelf tot de grootste producenten voor het merk. Het bedrijf stekt en kweekt de heide op in een kas, en kweekt ze af op een pottenveld dat 12 ha meet.

Canders leidt het bedrijf samen met zijn zoon, Tom Canders, die bovendien een gezamenlijk bedrijf met een andere Duitse kweker (Germes) heeft wat specifiek afzet aan bloemisten en andere bloemisterijkanaalen: Futura Flowers.

Bloemisten beoordelen

Van Beauty Ladies zijn er nu ongeveer 60 rassen in de handel. Zoals Rietberg aangaf blijft de veredeling doorgaan. Een nieuwe serie wordt echter niet zomaar opgepakt door de markt. Daarom komen er op het proefveld van Canders ook bijvoorbeeld bloemisten beoordelen. Er zijn niet alleen kwekersogen op gericht.

Bij de viering van het 15-jarige jubileum dacht de Duitse kweker terug

aan de introductie van Skyline, in 2014. „Kwekers wilden Skyline niet, totdat bloemisten zeiden: 'die willen wij in onze winkel hebben'.” Drie jaar na de introductie heeft Skyline volgens Canders op de markt een aparte naamsbekendheid opgebouwd. „Consumenten zien het verschil tussen Skyline en Calluna. En het grappige is dat kwekers nu ook zeggen: 'ik heb Skyline en ik heb Calluna'.”

Nieuw in sortiment

Globaal zijn er nu Beauty Ladies in diverse kleurschakeringen en groeiwijzen, onderverdeeld naar de maand waarin de rassen het visueel aantrekkelijkst zijn: zoals in augustus de rassen 'Sharon' (rood), 'Antje' (geel/wit) en het nieuwe ras 'Laura' (donkerlila). Nieuw voor september zijn 'Sanne' (lichtrood), 'Michelle' (roze) en 'Anna-Sofie' (geel/violet). Voor de late verkoop vanaf oktober zijn 'Sandra' (roze/rood) nieuw, 'Sissi' (helderrood), 'Mandy' (helderroze) en 'Saphira' (lichtlila).

Nieuw uit de Skyline-serie is bijvoorbeeld 'Cologne', met zilverkleurige aren die volgens de veredelaar doen denken aan de Dom van Keulen

(vandaar de Engelse naam 'Cologne'). Afgelopen Plantarium won deze noviteit een zilveren medaille.

Volgens Canders zit de heidemarkt op meer verbeteringen te wachten, met name rassen die langer houdbaar zijn dan bestaande rassen. En toch ook op nog meer kleurschakeringen. „Ik hoop dat we over vijf jaar alle aansprekende kleuren vanaf augustus tot eind oktober in ons sortiment hebben.”

Voorkeur per afzetregio

De voorkeur voor bepaalde kleuren kan per regio verschillen. „Voor Zuid-Duitsland moet een Calluna vooral rood zijn. In Scandinavië hebben ze het liefst witte en roze Calluna; geel willen ze daar niet.”

Driekleurige knopbloeiërs waren eerst vooral in Duitsland gewild, nu raken ze volgens de Duitse kweker ook in trek op de Scandinavische markt. Maar in Nederland nog niet. „Daar willen ze toch vooral enkelkleurige Calluna kopen.” <

Driekleurige knopbloeiërs van Beauty Ladies, de Trios, raken volgens Canders na Duitsland ook in Scandinavische landen populair.

 Bekijk meer foto's van het Beauty Ladies-jubileum op deboomkwekerij.nl.